

## Sardar Patel University

M. A. Examination IV<sup>th</sup> Semester (CBCS) Sanskrit

Thursday Date: 20/10/2016 Time: 02.00 p.m. to 05.00 p.m.

PA04C SAN06: Anubhashya of Vallabhacharya Adhyay-II (Selected Sutras)  
& Shribhashya of Ramanujacarya (Para- 45 to 100)

Total Marks: 70

(૧૦)

પ્ર-૧ બહુવિકલ્પીય પ્રશ્નો (બધા ફરજિયાત)

૧. શ્રીવલ્લભાચાર્યના મતે બ્રહ્મસૂત્રોની સંખ્યા કેટલી છે ?

(A) ૫૫૮

(B) ૫૪૭

(C) ૫૫૪

(D) ૫૪૫

૨. વલ્લભાચાર્યના કેટલા પુત્ર હતા ?

(A) ૦૫

(B) ૦૩

(C) ૦૧

(D) ૦૨

૩. અણુભાષ્યમાં કુલ કેટલી કારિકાઓ છે ?

(A) ૬૨

(B) ૭૮

(C) ૮૪

(D) ૯૭

૪. અણુભાષ્ય પરની 'રશ્મિ' ટીકા કોણે રચી છે ?

(A) ગિરિધરજી

(B) ગોપેશ્વરજી

(C) મથુરાનાથજી

(D) બાલકૃષ્ણજી

૫. વલ્લભાચાર્યનો સિદ્ધાંત કયા નામે જાણીતો છે ?

(A) વિશિષ્ટાદ્વૈત

(B) કેવલાદ્વૈત

(C) દ્વૈતાદ્વૈત

(D) શુદ્ધાદ્વૈત

૬. નીચેનામાંથી આલવાર નથી.

(A) રાજશેખર

(B) કુલશેખર

(C) પરકાલ

(D) ભક્તિસાર

૭. સિદ્ધિત્રય ગ્રંથના રચયિતા કોણ છે ?

(A) શ્રીનાથમુનિ

(B) શ્રીરામાનુજાચાર્ય

(C) યામુનાચાર્ય

(D) યાદવપ્રકાશ

૮. ભટ્ટભાસ્કરનો મત કયા નામે જાણીતો છે ?

(A) અચિન્ત્યભેદાભેદ

(B) ભેદાભેદ

(C) સ્વાદ્વાદ

(D) કેવલાદ્વૈત

૯. "ન વિજ્ઞાતુર્વિજ્ઞાતેર્વિપરિલોપો વિદ્યતે।" એ શ્રુતિવાક્ય કયા ઉપનિષદ્નું છે ?

(A) છાન્દોગ્ય

(B) તેત્તિરીય

(C) કઠ

(D) બૃહદારણ્યક

૧૦. રામાનુજના મતે બ્રહ્મ કેવું છે ?

(A) સવિશેષ

(B) નિર્વિશેષ

(C) સવિશેષ અને નિર્વિશેષ

(D) ત્રણમાંથી એકય નહીં

અથવા

પ્ર- ૨ રચનાનુપપત્તિ અધિકરણનો સાર આપો

(૧૫)

પ્ર- ૩ (અ) નીચેનામાંથી ગમે તે એક ગદ્યખંડ સાનુવાદ સમજાવો

(૦૬)

૧. તુલ્યબલનાં પરસ્પરવિરોધે ન પ્રકારાન્તરસ્થિતિરિતિ। તતો યુક્ત્યા શ્રુતિવિપ્રતિષેધપરિહારઃ। તતો દ્વિતીયે પાદે વેદબોધકત્વાભાવેપિ તૈરપિ સ્વાતન્ત્ર્યેણ કશ્ચન પુરુષાર્થઃ સેત્સ્યતીત્યાશઙ્ક્ય બાહ્યાબાહ્ય-મતાન્યેકીકૃત્ય નિરાકરોતિ। ભ્રાન્તેસ્તુલ્યત્વાત્। તતઃ સમ્યગ્વેદાર્થવિચારાયૈવ વૈદિકપદાર્થાનાં ક્રમ-સ્વરૂપવિચારઃ પાદદ્વયેન। અતઃ સમ્પૂર્ણેનાપ્યધ્યાયેનાવિરોધઃ પ્રતિપાદ્યતે। કપિલાદિમહર્ષિકૃતસ્મૃતેર્ન મન્વાદિવદન્યત્રોપયોગઃ। મોક્ષૈકોપયોગિત્વાત્।

૨. ईश्वरः प्रकृतिजीवनियमार्थमङ्गीकृतः। तनु तयोः परिच्छेदे सम्भवति। ततश्च लोकन्यायेन जीव-प्रकृत्योरन्तवत्त्वं भवेत्। ततश्चानित्यतायां मोक्षशास्त्रवैफल्यम्। एतद्वेषपरिहाराय विभुत्वनित्यत्वे-ङ्गीक्रियमाणे सम्बन्धाभावादसर्वज्ञता वा स्यात्। तस्मादसङ्गतस्तार्किकवादः।

પ્ર- ૩ (બ) ગમે તે એક સૂત્ર સમજાવો:

(૦૮)

૧. भावे चोपलब्धेः।

૨. नैकस्मिन्नसम्भवात्।

પ્ર- ૪ રામાનુજાચાર્યે બતાવેલી સપ્તવિધ અનુપપત્તિ વિશે નોંધ લખો.

(૧૫)

અથવા

પ્ર- ૪ વિશિષ્ટાદ્વૈત સિદ્ધાન્તનો સાર આપો.

(૧૫)

પ્ર- ૫ (અ) નીચેનામાંથી ગમે તે એક ગદ્યખંડ સાનુવાદ સમજાવો

(૦૬)

૧. निर्विशेषवस्तुवादिभिर्निर्विशेषे वस्तुनीदं प्रमाणमिति न शक्यते वक्तुम्, सविशेषवस्तुविषयत्वात् सर्वप्रमाणानाम्। यस्तु-‘स्वानुभवसिद्धम्’ इति स्वगोष्ठीनिष्ठः समयः सोऽप्यात्मसाक्षिकसविशेषा-नुभवादेव निरस्तः, इदमहमदर्शमिति केनचिद्विशेषेण विशिष्टविषयत्वात्सर्वेषामनुभवानाम्। सविशेषोप्यनुभूयमानोनुभवः केनचिद्युक्त्याभासेन निर्विशेष इति निष्कृष्यमाणः सत्तातिरेकिभिः स्वासाधारणैः स्वभावविशेषैर्निष्कृष्टव्य-इति निष्कर्षहेतुभूतैः सत्तातिरेकिभिः स्वासाधारणैः स्वभावविशेषैः सविशेष एवावतिष्ठते।

૨. इत्यादिना परब्रह्म स्वभावत एव निरस्तनिखिलदोषगन्धं, समस्तकल्याणगुणात्मकं, जगदुत्पत्ति-स्थितिसंहारान्तःप्रवेशनियमनादिलीलं प्रतिपाद्य, कृत्स्नस्य चिदचिद्वस्तुनः सर्वावस्थावस्थितस्य पारमार्थिकस्यैव परस्य ब्रह्मणः शरीरतया रूपत्वं शरीररूपतन्वंशशक्तिविभूत्यादिशब्दैस्तत्तच्छब्द-सामानाधिकरण्येन चाभिधाय, तद्विभूतिभूतस्य चिद्वस्तुनः स्वरूपेणावस्थितिमचिन्मिश्रितया क्षेत्रज्ञ-रूपेण स्थितिं चोक्त्वा, क्षेत्रज्ञावस्थायां पुण्यपापात्मक-कर्मरूपाधिविद्यावेष्टितत्वेन स्वाभाविक-ज्ञानरूपत्वानुसंधानमचिद्रूपार्थाकारतयानुसंधानं च प्रतिपादितमिति- परं ब्रह्म सविशेषं, तद्विभूतिभूतं जगदपि पारमार्थिकमेवेति ज्ञायते।

પ્ર- ૫ (બ) યસ્યામતં તસ્ય મતમ્ અવિજ્ઞાતમ્ વિજ્ઞાનતામ્-એ શ્રુતિવાક્યનું રામાનુજે કરેલું અર્થઘટન. (૦૮)

અથવા

પ્ર-૫ (બ) રામાનુજના મતે બ્રહ્મનું સ્વરૂપ સ્પષ્ટ કરો.

(૦૮)

X=X=X